

Lag om ändring i taxeringslagen (1990:324);

SFS 2003:211

Utkom från trycket
den 2 juni 2003

utfärdad den 22 maj 2003.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1990:324)²
dels att 5 kap. skall upphöra att gälla,
dels att 3 kap. 5 och 12 §§ samt 4 kap. 16 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 3 kap. 6 §, och ett nytt
kapitel, 5 kap., av följande lydelse.

3 kap.

5 §³ Skattemyndigheten får förelägga den som är eller kan antas vara skattskyldig att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling som behövs för kontroll av att uppgifterna i hans självdeklaration är riktiga eller annars för hans taxering.

6 §⁴ Ett föreläggande enligt 5 § får förenas med vite, om det finns anledning att anta att det annars inte följs.

Första stycket gäller inte, om det finns anledning att anta att den skattskyldige eller, om denne är en juridisk person, ställföreträdare för den skattskyldige har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

12 §⁵ Vid taxeringsrevision skall den reviderade tillhandahålla revisorn de handlingar och lämna de upplysningar som behövs för revisionen. Han skall också lämna tillträde till utrymmen som huvudsakligen används i verksamheten för sådan åtgärd som avses i 11 § andra stycket och om möjligt ställa

¹ Prop. 2002/03:106, bet. 2002/03:SkU16, rskr. 2002/03:167.

² Senaste lydelse av
5 kap. 1 § 1999:1261
5 kap. 2 § 1999:1261
5 kap. 2 a § 1991:1902
5 kap. 4 § 2001:1231
5 kap. 5 § 2001:1231
5 kap. 6 § 1997:494
5 kap. 7 § 1997:494
5 kap. 11 § 1991:1902
5 kap. 12 § 1997:328
5 kap. 13 § 1999:1261.

³ Senaste lydelse 1997:1028. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

⁴ Tidigare 6 § upphävd genom 1994:467.

⁵ Senaste lydelse 1997:1028.

en ändamålsenlig arbetsplats till förfogande. Den reviderade skall i övrigt ge den hjälp som behövs vid revisionen.

Revisorn skall på begäran ges tillfälle att själv använda terminal eller annat tekniskt hjälpmedel för att ta del av upptagning som kan uppfattas endast med sådant hjälpmedel, om inte den reviderade i stället tillhandahåller en kopia av upptagningen och denna utan svårighet kan granskas med annat tillgängligt tekniskt hjälpmedel. Revisorn får kontrollera att kopian stämmer överens med den upptagning som finns hos den reviderade.

Vid granskning av upptagning som avses i andra stycket får endast de tekniska hjälpmedel och sökbegrepp användas, som behövs för att tillgodose ändamålet med revisionen. Granskningen får inte verkställas via telenät.

Om den reviderade inte fullgör sina skyldigheter enligt första eller andra stycket, får skattemyndigheten förelägga honom vid vite att fullgöra dem. Finns det anledning att anta att den reviderade eller, om den reviderade är juridisk person, ställföreträdare för den reviderade har begått en gärning som är straffbelagd eller som kan leda till skattetillägg, får den reviderade inte föreläggas vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

4 kap.

16 §⁶ Eftertaxering får ske om den skattskyldige

1. i självdeklaration eller på annat sätt under förfarandet lämnat oriktig uppgift till ledning för taxeringen,

2. lämnat oriktig uppgift i mål om taxering eller

3. underlåtit att lämna självdeklaration, uppgift eller infordrad upplysning trots att han är uppgiftspliktig

och den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten medfört att ett taxeringsbeslut avseende den skattskyldige eller hans make, eller, i fråga om förmögenhetsskatt, person som sambeskattas med honom blivit felaktigt eller inte fattats.

Vad som avses med oriktig uppgift framgår av 5 kap. 1 § andra stycket.

| 5 kap. Särskilda avgifter

| Skattetillägg

| *Skattetillägg vid oriktig uppgift*

1 § Om den skattskyldige på något annat sätt än muntligen under förfarandet har lämnat en oriktig uppgift till ledning för taxeringen, skall en särskild avgift (*skattetillägg*) tas ut. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i ett mål om taxering och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak.

En uppgift skall anses vara oriktig om det klart framgår att en uppgift som den skattskyldige har lämnat är felaktig eller att den skattskyldige har utelämnat en uppgift till ledning för taxeringen som han varit skyldig att lämna. En uppgift skall dock inte anses vara oriktig om uppgiften tillsammans med övriga lämnade uppgifter utgör tillräckligt underlag för ett riktigt beslut. En

⁶ Senaste lydelse 1997:328.

uppgift skall inte heller anses vara oriktig om uppgiften är så orimlig att den uppenbart inte kan läggas till grund för ett beslut.

Skattetillägg vid skönstaxering

2 § Skattetillägg skall tas ut om

1. avvikelse har skett från en självdeklaration genom skönstaxering, eller
2. skönstaxering har skett på grund av utebliven självdeklaration och en självdeklaration inte har kommit in trots att ett föreläggande sänts ut till den skattskyldige.

3 § Beslut om skattetillägg enligt 2 § 2 skall undanröjas om en självdeklaration har kommit in till en skattemyndighet eller en allmän förvaltningsdomstol inom fyra månader från utgången av det år då beslutet meddelades.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte senast före utgången av februari året efter det år då beslutet meddelades, har fått kännedom om beslutet om skattetillägg eller ett besked om den slutliga skatten eller någon annan handling med uppgift om skattetilläggets storlek, skall skattetillägget undanröjas om en självdeklaration har kommit in inom två månader från den dag då han fick sådan kännedom.

Beräkning av skattetillägg

4 § Om en oriktig uppgift har lämnats är skattetillägget fyrtio procent av sådan skatt som avses i 1 kap. 1 § första stycket 1–5 och som, ifall den oriktiga uppgiften hade godtagits, inte skulle ha påförts den skattskyldige eller hans make eller, i fråga om förmögenhetsskatt, person som sambeskattas med den skattskyldige. I fråga om mervärdesskatt är skattetillägget tjugo procent av den skatt som felaktigt skulle ha tillgodoräknats den skattskyldige.

Skattetillägget skall beräknas efter tio procent eller, i fråga om mervärdesskatt, fem procent när den oriktiga uppgiften har rättats eller hade kunnat rättas med ledning av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt för skattemyndigheten och som har varit tillgängligt för myndigheten före utgången av november taxeringsåret.

Om den oriktiga uppgiften består i att ett belopp hänförs eller kan antas komma att hänföras till fel taxeringsår eller fel redovisningsperiod, skall skattetillägget beräknas efter tio procent eller, i fråga om mervärdesskatt, fem procent.

5 § Om avvikelse har skett från självdeklaration genom skönstaxering skall skattetillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som annars skulle ha påförts honom.

Vid skönstaxering på grund av utebliven självdeklaration skall skattetillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts vid taxering enligt de

1. uppgifter som den skattskyldige på annat sätt än muntligen har lämnat till ledning för taxeringen, och

2. kontrolluppgifter som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter och som har varit tillgängliga för skattemyndigheten före utgången av november taxeringsåret.

Vid beräkningen av skattetillägget skall bestämmelserna i 4 § första stycket tillämpas. I den utsträckning en skönstaxering innefattar rättelse av en oriktig uppgift, skall tillägget dock beräknas enligt bestämmelserna i 4 § första–tredje styckena.

6 § Till den del en oriktig uppgift, ifall den hade godtagits, skulle ha medfört ett sådant underskott av en näringsverksamhet eller i inkomstslaget tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret, skall skattetillägget inte beräknas på sådan skatt som anges i 4 § första stycket utan på en fjärdedel av den minskning av underskottet som rättelsen av den oriktiga uppgiften har medfört.

Om en skönstaxering medfört minskning av ett sådant underskott av en näringsverksamhet eller i inkomstslaget tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret, skall skattetillägget i stället för vad som anges i 5 § första och andra styckena beräknas på en fjärdedel av denna minskning.

Om en skönstaxering som avses i 2 § 2 innefattar att ett vid en tidigare taxering fastställt underskott av en näringsverksamhet eller i inkomstslaget tjänst utnyttjas helt eller delvis, skall skattetillägget beräknas på en fjärdedel av den del av underskottet som utnyttjas.

7 § Skattetillägget skall beräknas utan hänsyn till invändning som går ut på att skatten skall påverkas först under kommande taxeringsår eller redovisningsperiod eller som i övrigt gäller en annan fråga än den som ligger till grund för tillägget.

Situationer där skattetillägg inte skall tas ut

8 § Skattetillägg skall inte tas ut

1. vid rättelse av en felräkning eller ett skrivfel som uppenbart framgår av självdeklarationen eller av något annat meddelande från den skattskyldige som inte är muntligt,

2. om den oriktiga uppgiften har rättats eller hade kunnat rättas med ledning av en kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter och som har varit tillgänglig för skattemyndigheten före utgången av november taxeringsåret,

3. om en avvikelse avser bedömning av ett yrkande och avvikelsen inte gäller någon uppgift i sak,

4. om den skattskyldige frivilligt har rättat den oriktiga uppgiften, eller

5. om det skattebelopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är obetydligt.

Förseningsavgift

9 § Om den som är skyldig att lämna en självdeklaration inte har kommit in med en sådan inom föreskriven tid, skall en särskild avgift (*förseningsavgift*) tas ut.

En självdeklaration skall inte anses ha kommit in om innehållet är så bristfälligt att den uppenbarligen inte kan läggas till grund för taxering.

10 § Förseningsavgift tas ut med 5 000 kronor av aktiebolag och ekonomiska föreningar och med 1 000 kronor av andra deklarationsskyldiga.

11 § Om den deklarationsskyldige inte har kommit in med en självdeklaration inom tre månader från den tidpunkt då självdeklaration senast skulle ha lämnats, skall ytterligare en förseningsavgift tas ut.

Har därefter ytterligare två månader förflutit utan att självdeklarationen har kommit in, skall en tredje förseningsavgift tas ut.

12 § Om den deklarationsskyldige inom föreskriven tid har lämnat en deklarationshandling som inte är behörigen undertecknad, tas förseningsavgift ut endast om bristen inte har avhjälpits inom den tid som föreskrivits i ett föreläggande.

13 § Vad som sägs om en deklarationsskyldig och självdeklaration i 9–12 §§ gäller också för den som är skyldig att lämna särskild uppgift enligt 5 kap. 1 eller 2 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Vad som sägs om en självdeklaration gäller då sådana särskilda uppgifter.

Förseningsavgift tas i dessa fall ut med samma belopp som för andra deklarationsskyldiga än aktiebolag och ekonomiska föreningar.

Befrielse från särskild avgift

14 § Den skattskyldige skall helt eller delvis befrias från särskild avgift om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig eller om det annars skulle vara oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp. Om den skattskyldige delvis befrias från avgiften, skall den sättas ned till hälften eller en fjärdedel.

Vid bedömningen av om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig skall det särskilt beaktas om denna kan antas ha

1. berott på den skattskyldiges ålder, hälsa eller liknande förhållande,
2. berott på att den skattskyldige har felbedömt en skatteregel eller betydelsen av de faktiska förhållandena, eller
3. föranletts av vilsledande eller missvisande kontrolluppgifter.

Vid bedömningen av om det annars skulle vara oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp skall det särskilt beaktas om

1. avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller underlåtenheten,
2. en oskäligt lång tid förflutit efter det att skattemyndigheten har funnit anledning att anta att den skattskyldige skall påföras skattetillägg utan att den skattskyldige kan lastas för dröjsmålet, eller
3. felaktigheten eller underlåtenheten även har medfört att den skattskyldige fällts till ansvar för brott enligt skattebrottslagen (1971:69).

Befrielse även när något yrkande inte framställts

15 § Bestämmelserna i 14 § skall beaktas även om något yrkande om befrielse inte har framställts, om vad som förekommit i ärendet eller målet om särskild avgift ger anledning till det.

| Beslut om särskild avgift

| 16 § Beslut om eftertaxering får inte avse enbart särskild avgift.

| 17 § Utöver vad som följer av bestämmelserna i 4 kap. får beslut om skattetillägg fattas på sätt som anges i 18 och 19 §§.

| 18 § Beslut efter utgången av året efter taxeringsåret om skattetillägg på grund av en oriktig uppgift i ett omprövningsärende skall meddelas samtidigt med beslutet i omprövningsärendet.

Beslut om skattetillägg på grund av en oriktig uppgift i mål om taxering får meddelas inom ett år från utgången av den månad då domstolens beslut vann laga kraft.

| 19 § Om ett taxeringsbeslut i en fråga som har föranlett skattetillägg ändras, skall skattemyndigheten göra den ändring av beslutet om skattetillägg som föranleds av det nya taxeringsbeslutet.

| Övriga bestämmelser om särskild avgift

| 20 § Särskild avgift skall tillfalla staten.

Särskild avgift skall inte tas ut om den skattskyldige har avlidit.

| 21 § Vid tillämpning av 7 kap. 4 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela befrielse från särskild avgift.

| 22 § Bestämmelser om debitering och betalning av särskild avgift finns i skattebetalningslagen (1997:483).

| 23 § Skall någon vid taxering till statlig inkomstskatt på förvärvsinkomst påföras skattetillägg på undandragen skatt efter skilda procentsatser räknas först skatten ut på summan av de undanhållna beloppen. Skatten fördelas sedan vid tillämpningen av de skilda procentsatserna efter den kvotdel som vart och ett av de undanhållna beloppen utgör av de sammanlagda undanhållna beloppen.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas också när skattetillägg skall tas ut efter skilda procentsatser på undandragen skatt i annat fall än som avses i första stycket. Vid beräkning av skattetillägg på minskning av underskott av en näringsverksamhet eller i inkomstslaget tjänst skall underlaget vid tillämpning av de skilda procentsatserna fördelas efter den kvotdel som vart och ett av de undanhållna beloppen utgör av de sammanlagda undanhållna beloppen.

Skall skattetillägg tas ut efter skilda procentsatser och beräknas på såväl undandragen skatt som minskning av underskott av en näringsverksamhet eller i inkomstslaget tjänst, görs beräkningen med tillämpning av första och andra styckena på de båda underlagen var för sig.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003. Det nya 5 kap. tillämpas första gången vid 2004 års taxering.

På regeringens vägnar

SFS 2003:211

BOSSE RINGHOLM

Stefan Holgersson
(Finansdepartementet)

